

Instrucció 1/2022, de 15 de març, de la directora general de Participació, Transparència i Voluntariat, quant als requisits establerts en la Llei 11/2019, de 8 de març, del voluntariat de les Illes Balears, pel que fa a l'acreditació d'antecedents penals

Antecedents

1. L'apartat 2 de l'article 9 de la Llei 11/2019, de 8 de març, del voluntariat de les Illes Balears estableix que:

2. Les persones menors d'edat poden tenir la condició de persones voluntàries sempre que es respecti el seu interès superior, d'acord amb el que preveu la legislació específica aplicable, i es compleixin els requisits següents:

- a) Les persones majors de 16 anys i menors de 18 han de tenir el consentiment dels seus progenitors, tutors o representants legals.
- b) Les persones menors de 16 anys i majors de 14, per poder desenvolupar accions de voluntariat, han de tenir l'autorització expressa dels seus progenitors, tutors o representants legals.
- c) Les persones menors d'edat que participin en programes de voluntariat han de disposar sempre d'una persona referent adulta responsable del programa.

L'apartat 4 d'aquest article afegeix que:

4. En relació amb els programes de voluntariat en què les persones destinatàries siguin menors d'edat, és un requisit per fer voluntariat no haver estat condemnat per una sentència ferma pels delictes contra la llibertat i indemnitat sexual o el tràfic i l'exploració de menors. Aquest fet s'ha d'acreditar mitjançant l'aportació d'una certificació negativa del Registre Central de Delinqüents Sexuals, i sempre d'acord amb la normativa específica de protecció de menors vigent en cada moment.

Així mateix, l'apartat 5 d'aquest article 9 preveu que:

5. No poden fer voluntariat les persones que tinguin antecedents penals no cancel·lats per delictes de violència domèstica o de gènere, per haver atemptat contra la vida, la integritat física, la llibertat, la integritat moral o la llibertat i indemnitat sexual de l'altre cònjuge o dels fills, per delictes de tràfic il·legal o immigració clandestina de persones o per delictes de terrorisme, en programes en què les persones destinatàries hagin estat o puguin ser víctimes d'aquests delictes. Aquesta circumstància s'ha d'acreditar mitjançant una declaració responsable.

2. L'article 19 de la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del codi penal, preveu que els menors d'edat no són responsables criminalment.
3. L'apartat 2 de l'article 57 de la Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral de la infància i l'adolescència contra la violència exposa que:

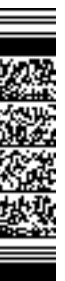
Als efectes d'aquesta Llei, són professions, oficis i activitats que impliquen contacte habitual amb persones menors d'edat, totes aquelles, retribuïdes o no, que per la seva pròpia naturalesa i essència comporten el tracte repetit, directe i regular i no merament ocasional amb nins, nines o adolescents, així com, en tot cas, totes aquelles que tinguin com a destinataris principals persones menors d'edat.

4. Des de diferents entitats s'han plantejat a aquesta Direcció General dubtes quant a la interpretació d'aquests apartats. En concret, el que s'ha exposat és que, d'una banda i d'acord amb l'article 9.2 de la Llei 11/2019, de 8 de març, del voluntariat de les Illes Balears, les persones menors d'edat poden ser voluntàries, amb les condicions descrites en el mateix apartat, i d'una altra banda, l'apartat 5 d'aquest article especifica que no poden fer voluntariat les persones que tinguin antecedents penals no cancel·lats per una sèrie de delictes especificats, qüestió que s'haurà d'acreditar mitjançant la presentació d'una declaració responsable.

Atès que, de conformitat amb el que preveu el Codi penal, els menors d'edat no són responsables criminalment; no poden tenir antecedents penals no cancel·lats ni constar en el Registre Central de Penats i Rebels. Per tant, sembla que tampoc se'ls hauria d'exigir la declaració responsable que preveu el 9.5 *in fine* de la Llei 11/2019, què només tindria sentit pel que fa als majors d'edat.

D'altra banda, pel que fa a la circumstància descrita en el 9.4 de la Llei del voluntariat, i a la necessitat de presentar un certificat negatiu del Registre Central de Delinqüents Sexuals, quan es vulgui exercir el voluntariat en relació amb programes de voluntariat en què les persones destinatàries siguin menors d'edat, i atès que aquest certificat sí que s'expedeix als menors d'edat, és lògic concloure que s'ha d'exigir la presentació d'aquest certificat a tots els voluntaris, tant majors com menors d'edat, que hagin de participar en programes destinats a menors.

Per tot això, per evitar dubtes interpretatius, i de conformitat amb el que preveuen l'article 21 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i l'article 6 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, dicta la següent

Instrucció

1. En el supòsit que una persona menor d'edat vulgui fer de voluntària en una activitat que no impliqui contacte habitual amb menors d'edat, no s'ha d'exigir el certificat de cancel·lació d'antecedents penals ni la declaració responsable de no tenir-ne prevista en l'apartat 5 de l'article 9 de la Llei 11/2019, de 8 de març, del voluntariat de les Illes Balears.
2. En el supòsit que una persona major d'edat vulgui fer de voluntària en una activitat que no impliqui contacte habitual amb menors d'edat, s'ha d'exigir la declaració responsable prevista en l'apartat 5 de l'article 9 de la Llei 11/2019.
3. En el supòsit que una persona menor d'edat vulgui fer de voluntària en una activitat que impliqui contacte habitual amb menors d'edat, s'ha d'exigir el certificat negatiu del Registre Central de Delinqüents Sexuals previst en l'apartat 4 de l'article 9 de la Llei 11/2019.
4. En el supòsit que una persona major d'edat vulgui fer de voluntària en una activitat que impliqui contacte habitual amb menors d'edat, s'han d'exigir el certificat negatiu del Registre Central de Delinqüents Sexuals previst en l'apartat 4 de l'article 9 de la Llei 11/2019 i la declaració responsable prevista en l'apartat 5 del mateix article.

Palma, a la data de la signatura electrònica

La directora general de Participació, Transparència i Voluntariat

Marina Crespí Gómez

